

DÁSSEÁRVO- JA OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐADOAIBMAPLÁNA – Ohcejoga beaiveruoktu

Dásseárvo- ja ovtlaveardásašvuodadoaibmaplánema geatnegasvuohhta bohtá fápmui 1.6.2023. Dásseárvoplána proseassa galgá leat jođus 1.6.2023 rájes. Ovtlaveardásašvuodaplánas lea sirdasanáigi, ja plána galgá leat gárvvis 1.6.2025. Geatnegasvuodát gusket árrabajásgeassinlága mielde árrabajásgeassima lágideaddjiid ja priváhta bálvalusbuvttadeaddjiid ordnen árrabajásgeassima sihke ovdaoahpahusa, mii ordnejuvvo árrabajásgeassima oktavuodas.

Láhka nissoniid ja albmáid gaskasaš dásseárvvus 609/1986

Árrabajásgeassimis dásseárvu oaivvilda dan, ahte mii giddet fuopmášumi dasa, ahte sohka beali geažil eai biddjo mánát dahje rávesolbmot sierraárvosaš sajádahkii árrabajásgeassima árggas.

Ovtlaveardásašvuodáláhka 2014/1325

Árrabajásgeassimis ovtlaveardásašvuohhta oaivvilda dan, ahte mii giddet fuopmášumi dasa, ahte olbmuid iešguđetlágan iešvuodaid, nugo liikeivnni, oskku dahje dearvasvuodadili, geažil eai mánát dahje rávesolbmot biddjo sierraárvosaš sajádahkii.

Plána beaiváduvvo manjimustá jagis 2027.

Plánen ja čielggadusaid dahkan:

Ohcejoga suomagielat beaiveruovttu (ja giellabeasi) dásseárvo- ja ovtlaveardásašvuodaplánaid gárvvisteapmi álggahuvvui 4.3.2024.

25.3. ordnejuvvo ságastallan, mas báikki alde leat beaiveruovttu mánáidjodiheaddjit sihke dásseárvo- ja ovtlaveardásašvuodabarggu projeaktabargi. Sohppojuvvo, ahte čielggadusat dahkkojit iditbottuid áiccademiin ja mánáid duhkoras- ja stoahkanrieggá áigge, mas oaivilin lea čielggadit, ahte leago ovdamearkka dihte muhtun duhkorasaid geavaheapmi čielgasit čadnon nuppi sohka beallái.

Bargoveahka lea áican čuovvovaš áššiid:

- Sohka bealli ii oro váikkuheamen stoahkamii iige biktasiidda giddejuvvo erenomáš fuopmášumi, juohkehaš oažžu gárvodit nu mo hálida.
- Stohkosiin fuopmášumi gidde dat, ahte sánit áhčči dahje stuorraviellja eai gullo nu dávjá go ovdamearkka dihte eadni ja unnaoabbá.
- Girjiid representašuvdna ii leat nu viiddis daninge, go girjiid mearri lea rájáláš.

Čilgenáigodat njukča-cuoŋománnu 2024:

- Ollašuhhton iditbottuid áiccademiin ja mánáid duhkoras- ja stoahkanrieggá áigge
- Váhnemiid jearahallan (Teflon –teasta, Rauhankasvatusinstituutti)

Projeaktabargi fuopmášumi:

- Beaiveruovttus ovdamearkka dihte váldon iđitboddui ođđa lávlla, mas iešguđetlágan olbmuid mánggaláganvuohta boahtá ovdan positiivvalaš áššin.
- Mánát juohkásit duhkoraddat beroštumiideaset mielde, iige boađe dakkár govva, ahte stohkosat dahje stoahkanbáikkat livčče dárbbasmeahttumit hápmasuvvan sohkabeali dahje agi vuodul.
- Joavku lea suomagielat, muhto mánát ovddastit iešguđetlágan giellajoavkkuid. Leatgo earát go suomagielagat ovtaveardásaččat ovdamearkka dihte rávvagiid áddemis? Mánáidjodiheddjit máhttet bures váldit vuhtii.

Fuolaheaddjiid jearahallan:

- Fuolaheaddjit (6 vástideaddji) vásihit beaiveruovttu dásseárvo- ja ovtaveardásašvuodadili duodaid buorin (buohkain buot gažaldagaide vástádus 1 = ii oktage negatiivvalaš meannudeapmi). Mánggas fuolaheaddjiin eai rievdivčče maidige. Jearahallan oaččui kritihka (fuom. Vahágis fuolaheaddjiide lei vuolgán boasto skovvi stiliserejuvvon skovi sadjái.) Fuolaheaddjit sávvat buoret dieđiheami dáhpusaid ja olggobeale loaiddasteaddjiid prográmma sisdoalus. Kritihkka bođii maid dorvvolašvuodas (beaiveruovttu šilju muohtabarggut je. dálvit). Dát lea maid vejolaš ovtaveardásašvuodahástalus, jos joavkkus livččii lihkadaneasttalaš mánná.

Ovddidanvuloš temát, áigetávval:

Doaibmabijut álggahuvvojit miessemánus 2024.

(Ovddidanvuloš temát leat boahtán ovdan dahkkon čielggadusain, sohppojuvvon 26.4.)

- **Sohkabeliid gaskasaš dásseárvu:** girjiid representašuvdna – luoikkahat girjerájus girjiid, main iešguđetlágan bearrašat ja ovdamearkka dihte áhčit ja vieljat eambo oidnosis, ja maiddái sierra álbmogiidda gullelaš olbmot. Mánáidjodiheddjit fuolahit. Girjerájus oažžu doarjaga.
- **Ovtaveardásašvuohta:** doarjut gielalaš oahppama ovdamearkkaiguin ja lávlagiiguin. Dás dárbbasit sierra oahpaheaddji veahki ja boahttevuodas árrabajásgeassima oahpaheaddji doarjaga.
- **Buoridat dieđiheami, informereren.** Ovddasvástádus hoavddas ja mánáidjodiheddjiin.

Árvvoštallan:

- Čielggadusaid dahkamii leat oassálastán giittehahti bures beaiveruovttu mánát, bargit sihke fuolaheaddjit.
- Doaibmabijuid árvvoštallan čađahuvvo čuovvovaš plána gárvvisteami oktavuodas.